

Novozavjetni proroci

“Milosni su darovi različiti, ali je isti Duh. Različite su i službe, ali je isti Gospodin. Različiti su i učinci, ali je isti Bog koji čini sve u svima.” (1. Korinćanima 12,4-6)

Biblijski tekstovi: Matej 16,13-16; Efežanima 2,20; Otkrivenje 22,6; Luka 2,36-38; Djela 21,9; Efežanima 6,10-18.

Dok je otac vozio, sin je promatrao automobile koji su prolazili mimo njih nastojeći prepoznati iste takve kakav je očev. A onda je otac pokazao na jedno vozilo i uzviknuo: “Sine, ovaj je isti kao moj prvi automobil!” Kada su stigli kući, otac je izvadio upute za svoj prvi automobil, zajedno s uputama za onaj koji je trenutačno vozio. Pozorno je ukazivao sinu na karakteristike obaju vozila naglašavajući što je slično, a što je promijenjeno. Međutim, kada je usporedio dva motora, sve je bilo identično. Mnogo toga se promijenilo, ali ne i motor.

Bog je govorio preko proroka u Starom i u Novom zavjetu, a kontinuitet i sklad među njihovim porukama postoji zato što je Duh Sveti — Izvor ili “Motor” božanskog nadahnuća — ostao isti. Duh Sveti uvijek osposobljava prave proroke preko dara proroštva. On također postavlja Krista u središte proročkih poruka, kao što Poslanica Hebrejima jasno kaže (Hebrejima 1,1-3).

Ovog ćemo tjedna proučavati dar proroštva u Novom zavjetu, promatrajući što su radili proroci, tko je djelovao kao prorok, tko su proroci u usporedbi s apostolima, kao i koje su opasnosti od lažnih proroka.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 636—645.

ISUS KAO PROROK

Mojsije je pretkazao: “Proroka, kao što sam ja, iz tvoje sredine, od tvoje braće, podignut će ti Jahve, Bog tvoj: njega slušajte!” (Ponovljeni zakon 18,15) Tko je bio taj prorok? Sveto pismo to samo razjašnjava — ono upućuje na Isusa. “Mojsije reče: ‘Gospodin Bog naš podignut će vam između vaše braće proroka poput mene. Njega slušajte u svemu što vam god rekne!’” (Djela 3,22; vidi također: Ivan 6,14)

Koja je Isusova proročka uloga? Kako je na to pitanje odgovoreno u Isusovo vrijeme? Matej 16,13-16; Marko 8,27-29; Luka 9,18-20.

.....

.....

.....

.....

Na Isusa su, kao Krista, Mesiju, upućivali svi starozavjetni proroci. U Novom zavjetu Isus je prepoznat kao ispunjenje njihovih mesijanskih proročanstava. U Luki 24,13-35 On sam kaže da su na Njega upućivala mesijanska proročanstva.

Zapravo, kao što vidimo u Ivanu 1,1-5, u opis Riječi ne uklapa se nijedno ljudsko biće i nijedan prorok koji je samo čovjek. Ta Riječ je prepoznata kao Stvoritelj jer “sve je po njoj postalo i ništa što je postalo nije bez nje postalo” (Ivan 1,3). To jest, On je stvorio sve što je stvoreno, dakle čitav svemir, za koji se sada procjenjuje da je širok 93 milijarde svjetlosnih godina.

U svakoj izjavi “i reče Bog” u Postanku 1, čujemo Isusa kako govori. Onaj koji je rekao: “Neka bude svjetlost!” (Postanak 1,3), također je “svjetlo ljudima” (Ivan 1,4) i zahvaljujući planu spasenja (Ivan 1,4.5), On je rastjerao zemaljsku tamu.

Božje proročke riječi pouzdane su i potvrđene. Kada se poslušaju, one su “svjetiljka koja svijetli u tamnome mjestu, dok ne osvane dan i dok se ne pomoli Danica u vašim srcima” (2. Petrova 1,19). Proroštvo će donositi svjetlo u naš grešni svijet sve dok Isus, “Zvijezda Danica” i Izvor tog proročkog svjetla, ne uspostavi svoje vječno kraljevstvo.

Dotad nam Krist svojim životom, smrću i uskrsnućem nudi vječni život. Jedino je pitanje hoćemo li Ga i mi prihvatiti ili ne.

Zadržite se u mislima na činjenici da je Isus Stvoritelj (Ivan 1,1-3) i Onaj koji je umro na križu zbog vaših grijeha. Čemu nas ta nevjerovatna istina uči o stvarnosti Božje ljubavi prema nama?

APOSTOLI I PROROCI

Novi zavjet bilježi djela proroka i apostola. Apostoli su bili Božji “glasnici” ili “poslanici”, kao što je definirano grčkom riječju *apostolos*. U svim evanđeljima riječ “apostol” odnosi se na dvanaesticu učenika. Ostatak Novog zavjeta podupire tu misao i obuhvaća druge pojedince koji nisu bili među Kristovim prvobitnim učenicima.

Pavao sebe u svojim poslanicama dvanaest puta naziva apostolom. U Rimljanima 1,1.2 on povezuje svoj apostolski poziv i sadržaj svojeg propovijedanja s porukom starozavjetnih proroka. Pavao se predstavlja kao apostol pogana (Rimljanima 11,13) koji je postavljen “po Božjoj volji” (1. Korinćanima 1,1).

Za razliku od svećenika koji su slijedili obiteljsku lozu prenoseći poziv s očeva na sinove, proroke i apostole Bog je postavljao po svojoj volji. Kad je Pavlovo apostolstvo dovođeno u pitanje, on je branio svoj poziv (1. Korinćanima 9,1.2). Smatrao je da se njegovo apostolstvo nadograđuje na djelo Krista, Temelj Crkve (Efežanima 2,20). Kao primatelj Božjeg otkrivenja, apostoli su, dakle, posjedovali istu razinu nadahnuća kao i proroci (Efežanima 3,1-5).

U 2. Petrovoj 3,1.2, Petar spominje proroke koji su u prošlosti govorili unaprijed i čije su riječi bile važne, ali sada su apostoli predstavljeni kao oni koji imaju isti autoritet. U tim redcima pravi se aluzija na starozavjetna i novozavjetna vremena. I premda se može steći dojam da su proroci bili Božji glasnici u starozavjetno doba, a apostoli u novozavjetno, bilo je i onih koji su prorokovali ili pokazivali proročki dar a da nisu bili apostoli. Dar proroštva u novozavjetno vrijeme nije bio ograničen na apostole. I nisu svi proroci bili apostoli (Djela 15,32).

Kako je, prema Efežanima 2,20; 3,5, djelovanje proroka povezano s Kristom i crkvom?

.....

.....

.....

Kao što saznajemo čitajući spise apostola u Novom zavjetu, Isus je bio središte skoro svega što su napisali. Njegov život, smrt, uskrsnuće, velikosvećenička služba i povratak bili su njihova glavna tema.

Biblija je jedini zapis onoga što su apostoli i proroci govorili o Isusu, Njegovom životu i djelima. Što nam to govori o razlozima zbog kojih Biblija mora biti konačni autoritet kada je riječ o tome što vjerujemo o Isusu i Njegovoj smrti za nas?

ULOGE NOVOZAVJETNIH PROROKA

**Što nam sljedeći tekstovi govore o ulozi novozavjetnih proroka:
1. Korinćanima 14,3; Efežanima 4,11-13; Otkrivenje 22,6?**

Redci koje smo naveli, koliko god bili korisni, ne predstavljaju sveobuhvatni pregled onoga što su novozavjetni proroci činili. Međutim, mnogo toga što su činili odraz je onoga što su proroci u Starom zavjetu također činili, čime se osigurava kontinuitet proročkog dara.

U 1. Korinćanima 12,10 proroštvo se spominje između ostalih duhovnih darova. U metafori o Kristovom tijelu (1. Korinćanima 12,27.28), proroci se spominju nakon apostola, koji su također primali otkrivenja od Boga. Prema 1. Korinćanima 14,3: "Naprotiv, onaj koji prorokuje, govori ljudima: uzdiže ih, opominje i tješi."

U Efežanima 4,11-13 navodi se sličan skup duhovnih darova kao u 1. Korinćanima 12. Proroci se spominju među apostolima, evanđelistima, pastirima i učiteljima (Efežanima 4,11). Njihova uloga bila je "da pripravi svete za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela, dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i u pravoj spoznaji Sina Božjega, k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove" (Efežanima 4,12.13). Kao što se vidi ovdje i na drugim mjestima, Isus je žarište njihove poruke.

Djela apostolska spominju dvojicu proroka, Judu i Silu (a nijedan od njih nije napisao neku biblijsku knjigu), koji "mnogim riječima ohrabriše i učvrstiše braću" (Djela 15,32 — Varaždinska Biblija). Premda proroci povremeno moraju uputiti riječi opomene, a ponekad čak i stroga upozorenja, oni također — ovisno o okolnostima — pružaju riječi ohrabrenja, posebno u teškim vremenima — riječi koje su nesumnjivo visoko cijenili oni koji su ih trebali čuti i primiti nadu i obećanje koje su one sadržavale.

Djelo hrabrenja također se spominje u kontekstu prorokovanja (1. Korinćanima 14,31). U vremenima nevolje i progonstva, dar proroštva bio je izvor nade i ohrabrenja.

U Otkrivenju 22,6 Isus je predstavljen kao "Gospodin, Bog koji nadahnjuje proroke" i Onaj čije su "riječi pouzdane i istinite." Naravno, i sve ono što dolazi od Božjih slugu, kada govore u Božje ime, bit će također "pouzdanost i istinito." U svijetu u kojem ima tako malo toga čemu možemo vjerovati, slobodno se možemo osloniti na ono što govore Gospodnji proroci, pogotovo u Njegovoj Riječi, koja je naš konačni i vrhovni autoritet.

PROROČICE I MLADI SURADNICI APOSTOLA

Pročitajte Luka 2,36-38; Djela 21,9. Što nam ovi redci govore o proročicama?

.....

.....

.....

U starozavjetna vremena Bog je pozivao i muškarce i žene da budu Njegovi glasnici. I u novozavjetno vrijeme postoje jasni dokazi da su i žene bile proroci. Ana je bila prva koja je nazvana "proročicom" u Novom zavjetu. Ona je "s punim radnim vremenom", "noću i danju služila Bogu postom i molitvom. ... Hvalila je Boga i govorila o Djetetu svima koji su očekivali otkupljenje Jeruzalema." (Luka 2,37.38)

U Djelima 21,9 kaže se da je Filip "imao četiri kćeri djevice, obdarene proročkim darom." Novozavjetni povjesničari, poput Euzebija, našli su tekstove u kojima se spominje gdje su one vjerojatno živjele i gdje su sahranjene. U svakom slučaju, vidimo da je riječ o ženama, najvjerojatnije mladim, koje su imale proročki dar. Ne znamo točno o čemu su prorokovale niti koji je bio opseg njihove službe. Međutim, jedno znamo o tim mladim ženama s proročkim darom — nijedna od njihovih proročkih riječi nije ušla u biblijski kanon. Što znači da su i one, poput mnogih drugih, bile nekanonski proroci, pravi proroci čije riječi, spisi niti bilo što drugo nisu uvršteni u biblijske knjige.

Osim proročica, i mladi su pastori blisko surađivali s apostolima. Apostoli su bili mentori mladim vodama u službi. Pavao se, na primjer, obraćao Timoteju kao "pravom sinu u vjeri" (1. Timoteju 1,2; vidi također 1. Timoteju 4,12). On je učio Timoteja osnovama pastirske službe. U vezi s njegovim pozivom, Pavao izjavljuje: "Ovu ti zapovijed stavljam na srce, sine Timoteju, suglasno prijašnjim proročanstvima koja se odnose na te: Bij, ojačan njima, plemenit boj!" (1. Timoteju 1,18)

U Titu 1,4 Pavao govori o Titu kao o "pravom sinu po zajedničkoj vjeri." Pavao je Titu dao zadatak da postavi vođe vjernicima na Kreti, u zajednici punoj izazova. Pružio je mladom Titu duhovni savjet o tome kako da pristupi toj važnoj odgovornosti, zaključivši riječima: "Ovo govori i opominji! I kori sa svom ozbiljnošću! Neka te nitko ne omalovažava!" (Titu 2,15)

Mlado, staro, muško, žensko — svi mi možemo imati ulogu u Božjem djelu. Koja je vaša uloga i kako možete učiniti još više?

LAŽNI PROROCI U NOVOM ZAVJETU

Pročitajte Matej 24,23-24. Na što nas je Isus tu upozorio? Zašto bismo to upozorenje trebali shvatiti ozbiljno?

.....

.....

Sam Isus nije mogao biti jasniji: “Jer će se pojaviti lažne mesije i lažni proroci te će činiti tolike čudesne znakove da bi zaveli, kad bi bilo moguće, i same izabranike.” (Matej 24,24)

Prijevara na koje nas On upozorava moraju biti prilično uvjerljive ako će “veliki znaci i čudesa” (Varaždinska Biblija) biti dio njih. Natprirodni događaji sami po sebi nisu dokaz Božjeg djelovanja, koliko god uvjerljivo izgledali. Mi imamo natprirodne neprijatelje. Kao što nas je Pavao opomenuo: “Jer naša borba nije protiv krvi i tijela, nego protiv Poglavarstava, protiv Vlasti, protiv Vrhovnikâ ovoga mračnog svijeta: protiv zlih duhova koji borave u nebeskim prostorima.” (Efežanima 6,12) A te vlasti djeluju preko lažnih proroka.

Lažni proroci zapravo nisu ništa novo. Novi zavjet se osvrće na lažne proroke u starozavjetna vremena (Luka 6,26). U Novom zavjetu za lažne proroke se kaže da su “grabežljivi vuci”, koji su “u ovčjem runu” (Matej 7,15), i da ćemo ih prepoznati “po njihovim rodovima” (Matej 7,16).

Njihova glavna zadaća je obmana (Matej 7,17-20). Isus je izjavio da će “ustati mnogi lažni proroci i mnoge će zavesti” (Matej 24,11), a “kad bi bilo moguće, i same izabranike” (Matej 24,24; vidi također Marko 13,22; 1. Ivanova 4,1).

Prema Efežanima 6,10-18, kako se možemo zaštititi od bilo koje prijevare?

.....

.....

Živjeti vjerom, obući “oklop — pravednost” i opasati se “istinom”, a uz to se predati Duhu Svetom u molitvi i biti utemeljen na Njegovoj Riječi — to su načini na koje se možemo zaštititi od svega što bi nas u duhovnom i teološkom smislu odvelo na stranputicu.

Što možete poduzeti da biste se bolje naoružali protiv svih prijevara koje preplavljaju naš svijet?

ISUS I NJEGOVA RIJEČ U ŽARIŠTU

Kao što smo vidjeli, Bog je pozivao proroke u posebno vrijeme i davao im važne zadatke. Njihova glavna uloga bila je da dovode ljude do spoznaje o Bogu i da Mu vjeruju. To je bilo glavno usmjerenje Ellen G. White. Njezina služba imala je dvije glavne uloge — da vodi ljude k Isusu i da ih upućuje na Njegovu Riječ — Bibliju.

Ellen G. White cijelog je života gajila žarku ljubav prema Isusu i želju da drugima govori o Božjoj ljubavi. Njezin čuveni niz od pet knjiga pod nazivom Veliki sukob, počinje i završava riječima “Bog je ljubav.” U knjizi *Put Kristu*, vjerojatno najpopularnijoj od svih knjiga koje je napisala, ona kaže: “Naš rast u milosti, naša radost, naša korisnost — sve to ovisi o našem jedinstvu s Kristom. Zbog zajednice s Njime svakog dana i sata, zbog nastavanja u Njemu, mi rastemo u milosti. On nije samo Začetnik, već i Završitelj naše vjere!” (*Put Kristu*, str. 71,71; u izvorniku 69)

Jednom prigodom tijekom 1890-ih, kada je radila na knjizi *Isusov život (Čežnja vjekova)*, zapisala je u svoj dnevnik: “Dok pišem o Kristovom životu, duboko sam potresena. Jednostavno zaboravljam disati kao što bi trebalo. Ne mogu podnijeti snagu osjećaja koji me obuzimaju kad razmišljam o tome koliko je Krist propatio na našem svijetu.” (*Manuscript* 70, 1897.) Ellen G. White rado je govorila o Isusu.

Biblija je bila drugo žarište službe Ellen G. White. Ona je na svoje spise gledala kao na “manje svjetlo” koje ljude upućuje na “veće svjetlo” — Bibliju (*Selected Messages*, sv. 3, str. 29). Uvijek je ohrabrivala ljude da se obrate Svetom pismu, gdje je Bog otkrio svoj karakter pun ljubavi i svoj plan spasenja. Kao što je rekla na početku svoje službe: “Preporučujem ti, dragi čitatelju, Božju riječ kao pravilo tvoje vjere i života.” (*Selected Messages*, sv. 3, str. 30)

Mnogo godina kasnije pisala je: “Gospodin želi da proučavate Bibliju. On nije dao nikakvo dodatno svjetlo koje bi zamijenilo Njegovu Riječ. ... Kada se jede i probavlja, ona [Božja riječ] je kao krvotok duše. Tada će dobra djela zasjati kao svjetlo koje svijetli na tamnom mjestu.” (*Letter* 130, 1901.)

Ellen G. White je također smatrala da svi koji polažu pravo na Kristov proročki plašt moraju učiti “ono što je On osobno govorio i učio. U tome je sadržano i sve ono što je rekao preko proroka i učitelja Staroga zavjeta. Ljudski je nauk isključen.” (*Isusov život*, str. 683; u izvorniku 826) Ellen G. White je držala Isusa i Sveto pismo u žarištu svojeg kršćanskog iskustva. Sljedećeg petka proučit ćemo njezine poglede na otkrivenje i nadahnuće.

Da biste saznali više, posjetite internetsku stranicu: <https://whiteestate.org/absg/4>.